

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ REGULA (ES) Nr. 152/2013**(2012. gada 19. decembris),****ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 attiecībā uz regulatīviem tehniskajiem standartiem par kapitāla prasībām centrālajiem darījumu partneriem****(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada 4. jūlija Regulu (ES) Nr. 648/2012 par ārpusbiržas atvasinātajiem instrumentiem, centrālajiem darījumu partneriem un darījumu reģistriem ⁽²⁾ un jo īpaši tās 16. panta 3. punktu,

tā kā:

- (1) Regulā (ES) Nr. 648/2012 cita starpā ir noteiktas prudenčuālās uzraudzības prasības attiecībā uz centrālajiem darījumu partneriem (turpmāk – CCP), lai nodrošinātu, ka tie ir droši un stabili, kā arī vienmēr atbilst kapitāla prasībām. Ņemot vērā, ka no tūrvērtēs darbībām izrietošos riskus lielā mērā sedz speciāli finanšu resursi, šādām kapitāla prasībām vajadzētu nodrošināt, ka CCP ir vienmēr pienācīgi nodrošināts ar kapitālu pret kredītriskiem, darījumu partnera riskiem, tirgus riskiem, operacionālajiem riskiem, juridiskajiem un uzņēmējdarbības riskiem, ja tie jau nav nodrošināti ar speciāliem finanšu resursiem, un ka vajadzības gadījumā tas spēj savas darbības organizēti izbeigt vai pārstrukturēt.
- (2) Saistībā ar tehniskajiem standartiem jo īpaši būtu jāņem vērā kredītiestāžu un ieguldījumu sabiedrību kapitāla prasības, jo CCP, īstenojot nesegtas darbības, ir pakļauti riskiem, kas ir līdzīgi riskiem, ar kuriem saskaras kredītiestādes un ieguldījumu sabiedrības. Tāpat būtu jāņem vērā attiecīgās daļas Maksājumu un norēķinu sistēmu komitejas un Starptautiskās Vērtspapīru komisiju organizācijas izdotajos finanšu tirgus infrastruktūru principos (turpmāk – CPSS-IOSCO principi). Lai nodrošinātu, ka CCP spēj savas darbības organizēti izbeigt vai pārstrukturēt, to rīcībā vajadzētu būt pietiekamiem finanšu resursiem, lai atbilstīgā laikposmā spētu segt darbības izdevumus. CCP būtu šādā laikposmā jāspēj īstenot jebkāda veida pasākumi, lai pārstrukturētu savas kritiski svarīgās darbības, tostarp veiktu rekapitalizāciju, aizvietotu vadību, pārskatītu savas uzņēmējdarbības stratēģijas jomas, izmaksu vai maksu struktūras, pārstrukturētu pakalpojumus, ko tas sniedz, likvidētu savu tūrvērtēs portfeli vai apvienotos ar citu CCP, vai nodotu savas tūrvērtēs darbības citam CCP. Darbību izbeigšanas vai pārstrukturēšanas laikā CCP joprojām ir jāturpina darboties. Lai gan šajā gadījumā dažas no izmaksām, piemēram, mārketinga

izmaksas, var samazināties, citas izmaksas, piemēram, juridiskās izmaksas, var palielināties. Tādēļ gada bruto darbības izdevumus uzskata par atbilstīgu aptuvenu rādītāju, kas atspoguļo faktiskos izdevumus CCP darbību izbeigšanas vai pārstrukturēšanas laikā. Lai ņemtu vērā CCP izmantoto grāmatvedības prakšu dažādību, darbības izdevumi būtu jāaplūko saskaņā ar starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk – IFRS), kas pieņemti saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 19. jūlija Regulu (EK) Nr. 1606/2002 par starptautisko grāmatvedības standartu piemērošanu ⁽³⁾, vai saskaņā ar vairākiem citiem ierobežotiem noteikumiem, kuri piemērojami šajā jomā, kā noteikts Savienības tiesību aktos.

- (3) Tā kā kapitālam vienmēr jābūt pietiekamam, lai nodrošinātu darbību organizētu izbeigšanu un atbilstīgu aizsardzību pret attiecīgajiem riskiem, kā noteikts Regulas (ES) Nr. 648/2012 16. panta 2. punktā, ir jāizstrādā agrīnas brīdināšanas instruments, lai kompetentās iestādes varētu saņemt informāciju pietiekami savlaicīgi pirms situācijas, kurā CCP kapitāls tuvojas kapitāla prasībai, ieviešot paziņošanas sliekšni, kas noteikts 110 % apmērā no kapitāla prasības.
- (4) Neraugoties uz grūtībām saistībā ar operacionālā riska kvantificēšanu, Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvā 2006/48/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu ⁽⁴⁾ ir paredzēts attiecīgais sliekšnis, ko piemēro, lai noteiktu kapitāla prasību CCP. Atbilstīgi Direktīvai 2006/48/EK operacionālā riska definīcijā būtu jāietver juridiskais risks saistībā ar tehniskajiem standartiem par centrālo darījuma partneru kapitāla prasībām.
- (5) Direktīvā 2006/48/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvā 2006/49/EK par ieguldījumu sabiedrību un kredītiestāžu kapitāla pietiekamību ⁽⁵⁾ ir paredzēts attiecīgais sliekšnis, lai noteiktu kapitāla prasības nolūkā segt kredītrisku, darījuma partnera kredītrisku un tirgus risku, ko nesedz speciālie finanšu resursi, jo tie ir līdzīgi riskiem, ar kuriem saskaras kredītiestādes vai ieguldījumu sabiedrības.

⁽¹⁾ Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts.

⁽²⁾ OV L 201, 27.7.2012., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 243, 11.9.2002., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 177, 30.6.2006., 1. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 177, 30.6.2006., 201. lpp.

- (6) CCP rīcībā nav jābūt kapitālam tirdzniecības riska darījumu segšanai un iemaksām fondā saistību neizpildes gadījumiem, kas izriet no sadarbības mehānisma, ja ir atbilstība Regulas (ES) Nr. 648/2012 52. un 53. panta prasībām. Tomēr, ja šīs prasības nav izpildītas, CCP savstarpējās saiknes var tos pakļaut papildu riskam, ja to izvietotais nodrošinājums nav pilnīgi aizsargāts un ja nav nodrošināts tā bankrota attālinājums vai ja iemaksas fondā saistību neizpildes gadījumiem ir apdraudētas gadījumā, kad centrālā darījuma partnera, kas saņem nodrošinājumu, tūrvērtes dalībnieks nepilda saistības. Tādēļ tādos gadījumos iemaksām fondā saistību neizpildes gadījumiem un tirdzniecības riska darījumiem ar citiem CCP būtu jāpiemēro kapitāla prasības. Lai izvairītos no ietekmes izplatīšanās, prasībām attiecībā uz iemaksām fondā saistību neizpildes gadījumiem ar citiem CCP kopumā vajadzētu būt konservatīvākām nekā kapitāla prasībām saistībā ar kredītiestāžu riska darījumiem ar CCP. CCP paša resursus, ko izmanto iemaksām cita CCP fondā saistību neizpildes gadījumiem, nevajadzētu ņemt vērā Regulas (ES) Nr. 648/2012 16. panta 2. punktā minētajiem mērķiem, jo šie resursi netiek ieguldīti saskaņā ar tās ieguldījumu politiku. Tos arī nevajadzētu uzskaitīt divreiz, aprēķinot riska darījumu riska svērtās vērtības, kas izriet no šīm iemaksām.
- (7) Laiks, kas vajadzīgs, lai organizēti izbeigtu darbības, ir stingri atkarīgs no konkrētā CCP sniegtajiem tūrvērtes pakalpojumiem un no tirgus vides, kurā tas darbojas, jo īpaši gadījumā, kad cits CCP var pārņemt tā pakalpojumus. Tādēļ darbību izbeigšanai vajadzīgo mēnešu skaita pamatā vajadzētu būt CCP paša aplēsēm, kuras ir jāapstiprina kompetentajai iestādei. Šis laikposms ir jānosaka ne mazāk kā sešus mēnešus ilgs, lai nodrošinātu kapitāla prasību konsultatīvu līmeni.
- (8) Uzņēmējdarbības risks attiecas uz risku, ko CCP uzņemas savas efektivitātes un vispārējo uzņēmējdarbības nosacījumu iespējamo izmaiņu dēļ, kuras, iespējams, kaitēs tā finanšu stāvoklim, jo samazināsies tā ieņēmumi vai palielināsies tā izdevumi, kas novedīs pie zaudējumiem, kas ir jānodrošina ar kapitālu. Tā kā uzņēmējdarbības riska līmenis ir lielā mērā atkarīgs no katra CCP konkrētās situācijas un to var izraisīt dažādi faktori, piemēram, neefektīvas procedūras, negatīva tirgus vide, neefektīva reaģēšana uz tehnoloģiju progresu vai uzņēmējdarbības stratēģijas jomu vāja īstenošana, kapitāla prasības pamatā vajadzētu būt CCP paša aplēsēm, kuras ir jāapstiprina kompetentajai iestādei. Ir jānosaka minimums, lai nodrošinātu kapitāla prasību konsultatīvu līmeni.
- (9) Eiropas Banku iestāde (turpmāk – EBI), pirms tā iesniedza tehnisko standartu projektu, kas ir pamatā šai regulai, cieši sadarbojās ar Eiropas Centrālo banku sistēmu (turpmāk – ECBS) un apspriedās ar Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi (turpmāk – EVTI). EBI arī organizēja atklātu sabiedrisko apspriešanu par regulatīvu tehnisko standartu projektu, analizēja iespējamās saistītās izmaksas un ieguvumus un pieprasīja Banku nozares ieinteresēto personu grupas, kas izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 1093/2010 ⁽¹⁾ 37. pantu, atzinumu.
- (10) Šīs regulas pamatā ir regulatīvu tehnisko standartu projekts, ko Eiropas Komisijai iesniegusi Eiropas Uzraudzības iestāde (Eiropas Banku iestāde),

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kapitāla prasības

1. CCP rīcībā ir kapitāls, ieskaitot nesadalīto peļņu un rezerves, kas vienmēr ir lielāks par vai vienāds ar šādu vērtību summu:
- a) CCP kapitāla prasības savu darbību izbeigšanai vai pārstrukturēšanai, ko aprēķina saskaņā ar 2. pantu;
 - b) CCP kapitāla prasības operacionālā un juridiskā riska segšanai, ko aprēķina saskaņā ar 3. pantu;
 - c) CCP kapitāla prasības kredītriska, darījuma partnera kredītriska un tirgus riska segšanai, ko aprēķina saskaņā ar 4. pantu;
 - d) CCP kapitāla prasības uzņēmējdarbības riska segšanai, ko aprēķina saskaņā ar 5. pantu.
2. CCP ir ieviesis procedūras, lai noteiktu visus risku avotus, kas var ietekmēt tā notiekošās funkcijas, un ņem vērā iespējamās negatīvas ietekmes varbūtējo iedarbību uz saviem ieņēmumiem vai izdevumiem, kā arī savu kapitāla līmeni.
3. Ja CCP rīcībā esošā kapitāla apmērs saskaņā ar 1. punktu ir mazāks par 110 % no kapitāla prasībām vai mazāks par 110 % no 7,5 miljoniem euro (paziņošanas sliekšnis), CCP nekavējoties informē kompetento iestādi un turpina tai sniegt atjauninātu informāciju vismaz reizi nedēļā, līdz CCP rīcībā esošā kapitāla apmērs sasniedz līmeni virs paziņošanas sliekšņa.
4. Šo informāciju sniedz rakstiski, ietverot šādus elementus:
- a) iemeslus, kādēļ CCP kapitāla līmenis ir zemāks par paziņošanas sliekšni, un CCP finansiālās situācijas īstermiņa perspektīvas aprakstu;

⁽¹⁾ OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.

b) vispusīgu aprakstu par pasākumiem, ko CCP paredzējis īstenot, lai nodrošinātu pastāvīgu atbilstību kapitāla prasībām.

2. pants

Kapitāla prasības darbību izbeigšanai vai pārstrukturēšanai

1. CCP savus gada bruto darbības izdevumus dala ar divpadsmit, lai noteiktu savus mēneša bruto darbības izdevumus, un iegūto skaitli reizina ar laikposmu, kas vajadzīgs tā darbību izbeigšanai vai pārstrukturēšanai, kā noteikts saskaņā ar 2. punktu. Šā aprēķina rezultāts ir kapitāls, kas vajadzīgs, lai nodrošinātu CCP darbību organizētu izbeigšanu vai pārstrukturēšanu.

2. Lai noteiktu 1. punktā minēto laikposmu CCP darbību izbeigšanai vai pārstrukturēšanai, CCP iesniedz kompetentajai iestādei apstiprināšanai saskaņā ar šīs kompetentās iestādes pilnvarām atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 648/2012 III sadaļai savas aplēses par atbilstīgo laikposmu, lai izbeigtu vai pārstrukturētu savas darbības. Noteiktais laikposms ir pietiekams, lai nodrošinātu (arī saspringtos tirgus apstākļos) CCP darbību organizētu izbeigšanu vai pārstrukturēšanu, operāciju reorganizāciju, tīrvērtes portfeļa likvidāciju vai tīrvērtes darbību nodošanu citam CCP. Aplēsēs ņem vērā CCP pozīciju likviditāti, lielumu, termiņstruktūru un iespējamās pārrobežu ierobežojumus, kā arī produktu veidus, kam veic tīrvērti. CCP darbību izbeigšanas vai pārstrukturēšanas laikposmam, ko izmanto kapitāla prasības aprēķināšanai, jābūt vismaz sešiem mēnešiem.

3. CCP atjaunina savas darbību izbeigšanai vai pārstrukturēšanai atbilstīgā laikposma aplēses vienmēr, kad ir radušās būtiskas izmaiņas pieņēmumos, kas ir pamatā šīm aplēsēm, un iesniedz šīs atjauninātās aplēses kompetentajai iestādei apstiprināšanai.

4. Šajā pantā darbības izdevumus aplūko saskaņā ar starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (turpmāk – IFRS), kas pieņemti atbilstīgi Regulai (EK) Nr. 1606/2002, vai saskaņā ar Padomes Direktīvām 78/660/EEK⁽¹⁾, 83/349/EEK⁽²⁾ un 86/635/EEK⁽³⁾, vai pēc vajadzības saskaņā ar trešās valsts vispārēji pieņemtiem grāmatvedības principiem, kurus atzīst par līdzvērtīgiem IFRS atbilstīgi Komisijas Regulai (EK) Nr. 1569/2007⁽⁴⁾, vai trešās valsts grāmatvedības standartiem, ko drīkst izmantot saskaņā ar minētās regulas 4. pantu. CCP izmanto savu jaunāko revidēto informāciju no saviem gada finanšu pārskatiem.

3. pants

Kapitāla prasības attiecībā uz operacionālo un juridisko risku

1. CCP aprēķina savas kapitāla prasības attiecībā uz 1. pantā minēto operacionālo – tostarp juridisko – risku, izmantojot vai

⁽¹⁾ OV L 222, 14.8.1978., 11. lpp.

⁽²⁾ OV L 193, 18.7.1983., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 372, 31.12.1986., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 340, 22.12.2007., 66. lpp.

nu pamatrādītāju pieeju, vai uzlaboto rādītāju pieejas, kā noteikts Direktīvā 2006/48/EK, piemērojot 2.–7. punktā paredzētos ierobežojumus.

2. CCP drīkst izmantot pamatrādītāju pieeju, lai aprēķinātu savas kapitāla prasības attiecībā uz operacionālo risku, saskaņā ar Direktīvas 2006/48/EK 103. pantu.

3. CCP ievieš labi dokumentētu operacionālā riska novērtēšanas un pārvaldības sistēmu, kurā skaidri norādītas atbildības jomas šajā sistēmā. CCP nosaka savus operacionālos riskus un izseko attiecīgos operacionālā riska datus, tostarp datus par būtiskiem zaudējumiem. Šai sistēmai veic regulāras pārbaudes, ko īsteno neatkarīga persona, kurai ir vajadzīgās zināšanas, lai veiktu šādu pārbaudi.

4. CCP operacionālā riska novērtēšanas sistēma ir cieši integritāta CCP riska pārvaldības procesos. Tās rezultāti ir CCP operacionālā riska profila uzraudzības un kontroles procesa neatņemama sastāvdaļa.

5. CCP ievieš augstākās vadības ziņošanas sistēmu, kas nodrošina operacionālā riska ziņojumus CCP attiecīgajām struktūrām. CCP ievieš procedūras piemērotu darbību veikšanai atbilstīgi vadības ziņojumos sniegtajai informācijai.

6. CCP var arī iesniegt pieteikumu savai kompetentajai iestādei, lai saņemtu atļauju izmantot uzlaboto rādītāju pieejas. Kompetentā iestāde var CCP piešķirt atļauju izmantot uzlaboto rādītāju pieejas, pamatojoties uz tā operacionālā riska aprēķina sistēmām saskaņā ar Direktīvas 2006/48/EK 105. pantu.

7. CCP, kas izmanto uzlaboto rādītāju pieejas, kā noteikts 6. punktā, lai aprēķinātu savas kapitāla prasības attiecībā uz operacionālo risku, rīcībā ir kapitāls, kurš vienmēr ir lielāks par vai vienāds ar 80 % no kapitāla, kas vajadzīgs, izmantojot pamatrādītāju pieeju saskaņā ar 2. punktu.

4. pants

Kapitāla prasības attiecībā uz kredītrisku, darījuma partnera kredītrisku un tirgus risku, ko nesedz jau Regulas (ES) Nr. 648/2012 41.–44. pantā minētie speciālie finanšu resursi

1. CCP aprēķina savas 1. pantā minētās kapitāla prasības kā summu, ko veido 8 % no šā CCP riska darījumu riska svērtajām vērtībām attiecībā uz kredītrisku un darījuma partnera kredītrisku un šā CCP kapitāla prasībām attiecībā uz tirgus risku, kuru aprēķina saskaņā ar Direktīvu 2006/48/EK un Direktīvu 2006/49/EK, piemērojot 2.–5. punktā noteiktos ierobežojumus.

2. Lai aprēķinātu kapitāla prasības attiecībā uz tirgus risku, ko nesedz jau Regulas (ES) Nr. 648/2012 41.–44. pantā minētie speciālie finanšu resursi, CCP izmanto Direktīvas 2006/49/EK I–IV pielikumā noteiktās metodes.

3. Lai aprēķinātu riska darījumu riska svērtās vērtības attiecībā uz kredītrisku, ko nesedz jau Regulas (ES) Nr. 648/2012 41.–44. pantā minētie speciālie finanšu resursi, CCP izmanto standartizēto pieeju attiecībā uz kredītrisku, kura noteikta Direktīvas 2006/48/EK 78.–83. pantā.

4. Lai aprēķinātu riska darījumu riska svērtās vērtības attiecībā uz darījuma partnera kredītrisku, ko nesedz jau Regulas (ES) Nr. 648/2012 41.–44. pantā minētie speciālie finanšu resursi, CCP izmanto metodi, kura paredz novērtēšanu pēc tirgus vērtības un kura noteikta Direktīvas 2006/48/EK III pielikuma 3. daļā, un finanšu nodrošinājuma paplašināto metodi, veicot uzraudzības iestāžu noteikto svārstīguma korekciju, kas paredzēta Direktīvas 2006/48/EK VIII pielikuma 3. daļā.

5. Ja nav atbilstības visiem Regulas (ES) Nr. 648/2012 52. un 53. pantā minētajiem nosacījumiem un ja CCP neizmanto pašu resursus, CCP piemēro riska svērumu 1 250 % apmērā savam

riskam, kas izriet no cita CCP iemaksām fondā saistību neizpildes gadījumiem, un riska svērumu 2 % apmērā savam riskam, kurš izriet no tirdzniecības riska darījumiem ar citu CCP.

5. pants

Kapitāla prasības attiecībā uz uzņēmējdarbības risku

1. CCP iesniedz kompetentajai iestādei apstiprināšanai saskaņā ar šīs kompetentās iestādes pilnvarām atbilstīgi Regulas (ES) Nr. 648/2012 III sadaļai savas aplēses par kapitālu, kas vajadzīgs, lai segtu zaudējumus, kurus rada uzņēmējdarbības risks, pamatojoties uz saprātīgi prognozējamiem negatīviem scenārijiem, kas attiecas uz tā uzņēmējdarbības modeli.

2. Kapitāla prasības attiecībā uz uzņēmējdarbības risku ir vienādas ar apstiprinātajām aplēsēm, un tām jābūt vismaz 25 % apmērā no tā gada bruto darbības izdevumiem. Šajā pantā bruto darbības izdevumus aplūko saskaņā ar 2. panta 4. punktu.

6. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2012. gada 19. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO